

Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit Zuid-Holland

Contact
Dhr. K. Mellema
T 06-13687925
pal@pzh.nl

Vergadering van
Provinciale Adviescommissie
Leefomgevingskwaliteit (PAL)
Vergaderdatum
24 februari 2017

Aanwezig

PAL: Jan Helder (voorzitter), Gerrie Andela, Ko
Droogers, Josee van Eindhoven, Michel Heesen, Michiel
Houtzagers, Elsbeth van Hijckama Vlieg, Ben Immers,
Krijn Poppe, Sybrand Tjallingii, Adrienne Vriesendorp-
Dutilh, Kees Mellema (secretaris).

Datum
7 maart 2017

Aanwezig bij agendapunt 3.1: Hans Oosters (dijkgraaf
hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard
en voorzitter van de Unie van Waterschappen), Jan
Meijles (beleidsmedewerker grondwater)

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent om 09.30 uur de vergadering.

2. Mededelingen en vaststelling verslag vorige vergadering

- De voorzitter deelt een update over de benoeming van nieuwe leden en herbenoeming van huidige leden.
- De voorzitter en Adrienne Vriesendorp hebben een goed evaluatiegesprek gehad met de secretaris, ambtelijk opdrachtgever en werkgever van de secretaris.

Het verslag van de PAL-vergadering van 27-1-2017 is met enkele redactionele wijzigingen vastgesteld. N.a.v.:

- In de vorige vergadering is een vraag gesteld over de houdbaarheid van de waterbeheersplannen. Jan Meijles reageert dat de termijn van deze plannen maximaal 10 jaar is. De provincie stelt sinds 2007 deze plannen niet meer vast. PS stellen wel de KRW-doelen vast.
- Het onderwerp fiets zou geagendeerd worden. Dit onderwerp maakt deel uit van het adviesthema 'Smart mobility'.
- Enige onduidelijkheid over de toekomst van de recreatieschappen n.a.v. de presentatie in de vorige vergadering wordt verder besproken in de werkgroep Groen.

3. Ter bespreking

3.1. KRW: gesprek met Hans Oosters

Dhr. Oosters heeft kennis genomen van de vragen die vooraf zijn toegestuurd en de lezingen van Lieke Coonen en Sofie Stolwijk. KRW valt niet in de portefeuille van dhr. Oosters, maar hij is zeer betrokken als voorzitter van de UWV. Dhr. Oosters deelt de stand van zaken van de stuurgroep water, KRW en de intentieverklaring delta-aanpak waterkwaliteit. De vraagstukken van de PAL zitten één op één in deze delta-aanpak. De PAL heeft een sterke focus op de landbouw, maar dit vraagstuk speelt ook in de glastuinbouw en de bollenteelt. De glastuinbouw is al behoorlijk

aangepakt met bijvoorbeeld verplichte voorzuivering, maar er zitten nog steeds onmiskenbaar gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Hierover wordt gesproken in een landelijke stuurgroep. In de veeteelt en akkerbouw gaat het vooral om het stimuleren van maatregelen die de waterkwaliteit verbeteren. In de glastuinbouw zie je meer harde maatregelen.

De provincies hebben het ten aanzien van de KRW wel heel technisch en ingewikkeld gemaakt. Als je draagvlak en urgentie wilt, moet je herkenbaarder en sprekender zijn. Daar zit een belangrijke rol voor de provincie, bijvoorbeeld in ruimtelijk beleid. De KRW is een computerachtige benadering. De relatie met de inrichting van het landschap wordt moeizaam gelegd. De provincie heeft ook een rol in stimulering en motivering van de agrarische sector, ondanks het feit dat de sector een Delta-aanpak Agrarisch Waterbeheer heeft. POP-3 middelen zou je moeten richten op deze activiteiten. De provincie Zuid-Holland (PZH) heeft daarin een belangrijke rol. Er is nu een gebrek aan regie en coördinatie bij provincies. Het IPO heeft deze rol volledig laten liggen. Alle 12 provincies zijn het wiel zelf gaan uitvinden. Zo doet de RVO de administratieve afhandeling voor PZH. Dat kost veel geld. Andere provincies betalen dat zelf. Er is geen gezamenlijke aanpak van de provincies. Het proces gaat moeizaam, aanvragers komen te laat en weten het loket niet te vinden. Het enthousiasme rond de DAW is weggevloeid door administratieve rompslomp.

Het belangrijkste is dat de provincie vanuit de ruimtelijke ordening meer kan doen in gebiedsdossiers, meer kan doen in de financiële stimulering en het administratief makkelijker kan maken. Het gaat vooral slecht met de waterkwaliteit in de gebieden waar veel landbouw en bollenteelt zit. De provincie kan andere keuzes maken voor de functies in deze gebieden, bijvoorbeeld door voor natuur te kiezen. De provincie heeft nu geen visie bij de invulling van de ruimtelijke ordening die ook de waterkwaliteit kan verbeteren. Dit is een kans voor de omgevingsvisie. In die omgevingsvisies zijn de watertoets en het wateradvies van belang. De omgevingswet biedt meer ruimte, maar dat mag nooit betekenen dat essentiële voorwaarden voor het afwegingsproces onduidelijk zijn. De omgevingswet vraagt om een cultuuromslag waar nog veel aan moet gebeuren.

Verdere beantwoording van vragen die vooraf zijn gesteld:

- Kijk voor **innovaties** vooral op de pagina's van de DAW. Bijvoorbeeld over het vrijhouden van slootkanten van bemesting. Deze innovaties blijven druppels op een gloeiende plaat. Het ordinair voorkomen is het beste, de bronbenadering, vervuiler betaald. Staar je niet blind op innovatie.
- **Stimuleren agrarisch natuurbeheer:** Het lijkt alsof het bij goede voornemens blijft. Bijvoorbeeld bij financiering van een bedrijf dat in een gemengde zone zit. Het is niet zo dat met zelfrealisatie alles goed komt. Kan allemaal wel, maar het kost geld.
- **Mogelijkheden buiten natuurbegrenzing:** dan val je onder wat landelijk is afgesproken. DAW heeft in zich dat men via POP-3 ook buiten natuurbegrenzing die belasting kan voorkomen.
- **One out, all out:** Het omgekeerde brengt ons ook niet verder. Maar het humeur van Nederland richting Europa heeft ertoe geleid dat de EU heeft gezegd zich te houden aan het principe, maar wel de onderliggende cijfers gaat tonen. Dat doet meer recht aan de werkelijkheid. De ecologische verbetering van het hele watersysteem, dat moet je het laten zien. De staatjes zijn minder belangrijk en te technocratisch.

Reacties vanuit de PAL:

- Dit is echt materie voor advisering, met name over hoe dit terug komt in de omgevingsvisie en hoe je het maatregelenpakket kunt inrichten om slagen te maken.
- Handhaving is een aandachtspunt. Een gebrek aan landelijke afspraken maakt dit haast onmogelijk.
- Bouwregelgeving zou eisen moeten stellen aan bouwen onder maaiveld.
- Wat is de rol van de UWW bij de aanpak van loodconcentraties?
- Moeten we niet meer naar regulering dan voorlichting?
- De problematiek verschil tussen de waterschappen. Is het land geholpen met decentralisatie zodat je per waterschap strenger kunt zijn?
- Is een PAL-excursie naar de Eendrachtspolder niet een goed idee?
- Kijk ook naar de wijze waarop het Havenbedrijf van Rotterdam omgaat met vervuilde gronden.
- Kun je een scheiding maken tussen wat de vervuiler heeft veroorzaakt en wat een natuurlijk proces is?
- Hoe is de relatie met de agrarische sector? Is er bereidheid om samen op te trekken?
- Kunnen de waterschappen ook meer samen met de provincies doen?
- Hoe kunnen we leren van andere landen?
- Er is een waterkwaliteit inclusieve aanpak in de ruimtelijke ordening nodig.

Reactie Hans Oosters:

Provincies en Waterschappen moeten samen optrekken rond de omgevingsvisies. Kijk naar de gebiedsovereenkomst Krimpenerwaard, een intensieve en optimale samenwerking. We moeten de doelstellingen meer samen richten, bijvoorbeeld op het gebied van bodemdaling. Het adagium 'je gaat erover of niet' is omgeslagen in 'we hebben maatschappelijke problemen die we samen gaan oplossen'. Voor de inwoner maakt het niet uit wie het oplost.

Ervaring van andere landen is moeilijk toepasbaar in Nederland. Doorslaggevend is de ligging en de structuur van het land, we liggen end-of-pipe. We hebben de grootste CO2-uitstoot per hoofd van de bevolking. Landen boven ons hebben morfologische omstandigheden die het een minder drukkend probleem maken. Wij hebben de meest ingewikkelde omstandigheden. We hebben ook niet dezelfde normstelling als anderen. En deze kunnen ook om de 6 jaar aangepast worden.

Vervolg:

De voorzitter en de secretaris werken de aanpak van de advisering op dit thema verder uit.

3.2. Rondje langs de velden

Twee minuten per PAL-lid, geen verslaglegging.

3.3. Probleemstelling 'Bouwopgave, duurzame omgevingskwaliteit en het belang van ruimte in Zuid-Holland

Dit vraagstuk gaat met name om de mechanismes die in de bouwwereld spelen. Een mogelijke lunchlezing kan deels gaan over factfinding rond de vraag waar de opgeblazen bouwopgave vandaan komt. Verandering ten aanzien van deze opgave gaan sneller dan het beleid wat hier op moet anticiperen. Mogelijke spreker is bouweconoom Hans de Jonge. Het is tevens een vraagstuk dat mobiliteit en bereikbaarheid raakt.

Vervolg:

In kleiner verband wordt de probleemstelling nader uitgewerkt. Gerrie Andela, Elsbeth van Hijlkama Vlieg, Michel Heesen en Ben Immers pakken dit op. De secretaris plant een datum.

3.4. Evaluatie Lunchlezing 3D-Ordering 27-1-2017

De PAL concludeert dat advisering op dit thema op dit moment niet noodzakelijk is. De secretaris neemt contact op met de behandelend ambtenaar om het aanbod te doen dat de PAL ingeschakeld kan worden als dat nodig is.

3.5. Planning en criteria lunchlezingen en adviesthema's 2017

De PAL is akkoord met de organisatie van de lezing van de PARK. Voorwaarde is dat het voor de buitenwacht interessant moet zijn.

Aanvullingen:

- Gesprek toevoegen over energietransitie met het team van Han Weber.
- Het onderwerp ruimtelijke adaptatie deltaprogramma toevoegen. Bijvoorbeeld leereffecten van ruimte voor de rivier. Ruimtelijke component ontbreekt bij ruimtelijke adaptatie. Twee sprekers, iemand ruimte voor de rivier kan. Ko Droogers gaat hierover nadenken.

Ruimtelijke adaptatie met ruimtelijke kwaliteit.

- Herbestemming wordt meegenomen in de werkgroep bouwopgave.
- Externe en omgevingsveiligheid heeft een lagere prioriteit.
- Meerlaagse veiligheid heeft een lagere prioriteit.
- Groen, milieu en gezondheid. Er is een wens om het breder te trekken dan groen. Het issue is de leefomgeving in de stad en in hoeverre je innovatie kunt brengen in de stad. Punt 7 (Groen, Milieu en Gezondheid) en 8 (Geluidshinder en luchtkwaliteit) combineren.
- Mainport voorbij wordt van het overzicht gehaald.
- Stedelijke innovatie wordt toegevoegd.
- De omgevingsvisie heeft de hoogste prioriteit.
- KRW is vandaag besproken.
- Biobased economy heeft een lagere prioriteit.
- Smart mobility heeft een hogere prioriteit. Ben Immers maakt een probleem stellende en oplossing richtende notitie over Smart mobility voor de volgende vergadering.
- Evaluatie gebiedsprofielen. Geen lunchlezing, maar een gesprek met ambtenaren.
- Towards a common agricultural and food policy. Lagere prioriteit.
- Recreatieve routenetwerken, verder uitwerken.

4. Stukken ter kennisname

- Geen opmerkingen

5. Rondvraag

- Geen vragen.

6. Sluiting

De voorzitter sluit om 13.10 uur de vergadering.